

Agenda local de convivència i pau

Concepte basic que sustenta la iniciativa: La pau no es contraposa a la guerra sinó a la violència, una violència que s'expressa per diverses vies o tipus: la violència directa, la violència estructural i la violència cultural.

La violència, per la seva banda, és una construcció social complexa conformada per actituds, accions, paraules, estructures o sistemes que causen dany físic, psicològic, social o mediambiental i / o que impedeixen a una persona o a un grup assolir el seu potencial humà ple. La violència és una resposta que pot triar-se, el que la diferencia radicalment del conflicte.

Antecedents: En alguna trobada de CGLU les alcaldesses de Paris, Madrid i Barcelona parlen que cal abordar les diverses violències que tenen lloc a les ciutats, fruit d'aquesta determinació neix el I i II "Foro Mundial sobre violencias Urbanas y Educación para la Convivencia y la Paz" celebrats a Madrid en el 2017 i 2018, en II Foro [s'aprova una agenda per governs locals](#). El III Foro de ciutats i territoris de pau s'ha compromès en tirar-lo endavant [la ciutat de Mèxic](#), degut a la pandèmia s'ha endarrerit a finals d'octubre de 2020. Amb aquest Foro y la construcció d'agendes locals de convivència i pau s'han compromès y participen activament institucions com Nacions Unides a través de PNUD, ONU-Habitat, ONU Mujeres, Majors for Peace, la Unión de Ciudades Capitales Iberoamericanas (UCCI) i la Federació Espanyola de Municipis i Províncies . L'objectiu es posar en comú experiències i polítiques municipals de construcció de pau a les ciutats i esperem que es pugui arribar a elaborar tot un seguit de compromisos general per part dels municipis. Al Foro participen governs locals, organitzacions civils i acadèmics i altres organismes internacionals.

Pel que fa a PNUD, considera un treball important que cal emmarcar-lo dintre del ODS 16, per aquesta raó ha encarregat a AIPAZ (des d'on col·laborem el Centre Delàs) i a DEMOSPAZ de la Universitat Autònoma de Madrid, que elabori una guia per governs locals que contingui 3 guies: una primera guia de com elaborar una diagnosi o radiografia de la situació escala municipal, una segona guia per elaborar un pla d'acció municipal i una tercera guia de participació ciutadana en tot el procés. Aquest 2020 es posarà en marxa l'elaboració d'aquestes guies i es testaran amb un Municipi de Moçambic i un altre de Colòmbia. L'ODS 16 esta adreçat a Estats i la majoria de les seves fites queden fora de les competències municipals.

A Catalunya l'Ajuntament de Granollers s'ha posat a treballar en disposar d'aquesta Agenda Local de Convivència i Pau, a mitjans de mars de 2019 estava previst mantenir el primer taller amb els tècnics municipals per iniciar el procés. Però l'emergència del COVID ha aturat la posta en marxa. La Diputació de Barcelona s'ha incorporat al Comitè Organitzador del Foro de Mèxic.

En altres territoris d'Espanya la Federació Espanyola de Municipis i Províncies al 2018 va preguntar als municipis quants estarien disposat a treballar en aquesta línia, en sobrepassar als 500 es va considerar que tenien donar suport a obrir aquesta línia de treball dintre de la Federació. Han mostrat interès en saber-ne més el Govern Basc, algun municipi Basc i alguna diputació foral basca.

L'Agenda local de convivència i Pau

Per la diagnosi parteix d'identificar la situació del municipi en l'àmbit de vuit violències, de causalitat econòmica, política i les interpersonals:

- 1- Les migracions cap a les ciutats (tendència a viure en urbs)
- 2- Les desigualtats socioespacials
- 3- Racisme, xenofòbia, homofòbia i altres formes d'intolerància
- 4- La violència directa interpersonal
- 5- La violència contra les dones i altres persones amb identitats sexuals diverses
- 6- Extremismes violents
- 7- Corrupció
- 8- Crim organitzat

Pla d'acció municipal

El diagnòstic realitzat ha de conduir a detectar riscos a futur que poden empitjorar la varietat i la intensitat de les diverses violències existents a la ciutat. Un cop detectats els riscos cal elaborar i prioritzar accions que facin disminuir la violència existent en el municipi i incrementar el nivell de justícia social en el mateix.

Per eradicar les violències directes, estructurals i simbòliques i les seves causes, i prevenir riscos futurs cal elaborar:

- Actuacions polítiques que tinguin com a objectiu canviar situacions estructurals generadores de les violències detectades (directes, estructurals i culturals / simbòliques).
- Actuacions polítiques que tinguin com a objectiu modificar els valors que legitimen o justifiquen les violències detectades (violència cultural / simbòlica).
- Actuacions polítiques que incideixin a desactivar possibles conflictes, és a dir anticipar-se a situacions que amb tota seguretat provoquessin accions violentes.
- Actuacions polítiques que atenen les víctimes de la violència.
- Mantenir el patrimoni de pau existent i fomentar processos de construcció de pau: Allò que s'ha fet bé mantenir-lo.